

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

17. Dies Septembris. Conservare humanitatem, quid aliud est, quàm diligere hominem, quia homo sit, & idem quod nos sumus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

Septemb.

teratim, de genis maximè intelligi debet, quod verecundia proprium est diversorium, si Plinio credimus, (a) *Genæ, inquit, pudoris sedes: ibi maximè ostenditur rubor.* Hinc Socrates hortabatur juvenes, ut hæc tria haberent: in animo prudentiam, in lingua silentium, in vultu verecundiam. Hæc tria consecutum fuisse decora Satyrum, describit ejus frater D. Ambrosius, in hunc modum. *In casu virorum rarus nullere os, elevare oculos, referre sermonem.* Adeo verecundia partes omnes expleverat, numeros absolverat. Apud Lacedemonios Pædagogi adolescentum, ad omnem verecundiam eos instituebant: manus intrâ pallium continere, demissos habere oculos, pauca loqui, adeo ut dicere non vereatur Xenophon, (b) *Verecundia majori fuisse, quam in thalassis Virgines.* Sed verecundatur suis laudibus Verecundia, jubetque nie, ad alias virtutes digredi: quare ne perfundam illam rubore, finio cum hoc elogio ruboris.

Virtutum florem perdis, perdendo ruborem.

17. DIES SEPTEMBRIS.

Conservare humanitatem, quid aliud est, quàm diligere hominem, quia homo sit, & idem quod nos sumus? *Lactantius l. 6. c. 11.*

Humani- I. **I**nter virtutes præterire Humanitatem; summa foret inhumanitas! cum nihil tam sit proprium homini, quàm Humanitas. Hoc nos docet ipsa hominis etymologia ex Divo Ambrosio hausta. (c) *Considera ô homo, unde nomen sumpse-*

[a] l. 11, c. 31. [b] *In rep. Lacc. l. 1.* [c] 3. *Offic. c. 3.*

sumpseris: ab humo utique, qua nihil cuiquam erogavetur, sed omnia largitur omnibus, & diversos in usum numerum animantium fructus ministrat. Inde apparet Humanitas, specialis, & domestica virtus hominum, consortem adjuvet. Proprium humanitatis, pati nos, uti nævos in vultibus, ita & in moribus. Dicitur ipsa Societatis humanæ necessitas, omnibus eorum pugnantis genis, urbaniter convivere, pati moribus quos immutare, ita nec evitare possumus. Debet itaque vir humanus, instar aeris, ex occasione commoveri, dilatarum, loco cedere vacuum implere, cuiusmodi quantitati, vel figuræ commensurari, ne mundi communitatis unitas, & compago, solutione continui disperdat. Hoc ingenium versatile, non humana tantum præcedentia, sed naturæ lex commendat. Quid enim minus humanius, quàm eorum onera portare, qui vicissim pro se frustra patiantur? personarum, ut rerum, non minus commoda, quàm commoda partiri? earumque deest, ut in eas, si beneficium accipimus, obsequium conferimus, geminâ gratiâ tolerare?

II. Vide in Ethnico Christianam Humanitatem. (a) Hydricus cum quendam coniecisset in carcerem, Agesilaus humaniter pro captivo veniens deprecatus est, hunc in modum scribens: si nihil peccavit, oro ut hominem dimittas; si peccavit, mihi dimitte; sed omninò dimitte. Innocentem punire scelus est, culpam interdum condonare, in gratiam honesti deprecatoris, humanitas est: Ut impendens malignus sit, qui fontem patentem obtegat, aut solem obradiantem prohibeat, aut lumen recuset de suo lumine accendere, aut viam erranti monstrare.

[a] Plutarch. in apoph.

gravetur : ita vehementer sit inhumanus , qui pro-
 be nolit, citra nullum sui incommodum. Præcla-
 rem ad rem nostram D. Gregorius Nazianzenus. (a)
 omnis qui navigat , naufragio est proximus , & tantò plus,
 quanto navigat audacius, ac omnis qui corpore est circunda-
 tus, quanto est corporis malis, quantò elatius pertransit, &
 se jacentem non respicit. Quamdiu vento navigat se-
 cundo, manum naufrago præbe. Quamdiu rectè vales,
 afflicto succurre : ne expecta donec ex-
 pso discas , quantum malum sit inhumanitas, &
 quantum bonum viscera aperire indigentibus. Ubi-
 que ergo se effert proximi calamitas, illic ma-
 gnam se prodendi habet Humanitas.

III. Inhumanitatem te dedocebunt , & doce-
 bunt humanitatem , in quibus nihil est hominis ,
 sed bruta animantia, & immites belluæ. Marinus apud
 Romanum, vitam solitariam duxit ; Cum verò ali-
 quando cellam suam versus ab urbe Româ rediret ,
 bellum quo in via utebatur , ursus terribilis inva-
 dit, peremit. Ille ursum tenuit, & ut asini vices sub-
 stitueret, ad cellam usque se deferret, jussit, subito silve-
 ram exuens animum immanis bestia , dorsum ho-
 mini præbuit, cujus asello non perpercerat : diceret
 humanitatis ejus conscientiam : quoniam ille amissi
 momenti jacturam passus ; in auctorem damni non
 excanduit, neque indignatus est , sed tantum servi-
 tium ejus usus , quo probare posset se pœnas ab ipso
 exigere ; si veller, cujus dorso potuit tam imperiosè
 insidere. Quid mirum, si cum feræ rationis expertes
 humanitatis obsequia præstiterint , Ethnici in cœca
 errorum caligine, non adeò cæcutierint, quin vi-
 derint,

Pars III.

A a a

derint,

(a) In orat. de paupere.

derint, homini esse laudabile, præbere se omnino
 humanum. Hinc Princeps eloquentiæ, [a] Nihil
 tam regium, tam liberale, tamque munificum, quam
 ferre supplicibus, exire afflicto, dare salutem, liberare
 cunctos homines. Nulla essent urbes, si nulla esset ur-
 banitas: nec viverent homines more hominum, si
 esset humanitas; nec ullus in via peregrinus, habere
 qui se sociaret comitem, si nulla esset comi-
 tanitas. Nihil denique habet in se hominis, præter figuram
 corporis, in quo nulla est humanitas. Vis esse
 omnibus acceptus, plus dones, quam accipias. Vis
 omnibus esse gratus, confer omnibus gratias.
 Vis frui pace? abstine à lite. Si vis placeant tua
 opera, da lætus, non mæstus. Vin' causam? attende
 Poeram.

Si des plorando, perdis tua munera dando.

18. DIES SEPTEMBRIS.

Memento peregrisse te aliquid, testare aliquid; dire-
 xisse te ad refectionem, non ad defectionem.

S. Aug. in psal. 34.

Urbanitas I. **H**abet cum humanitate Urbanitas
 sine Eu-
 tropelia. **H**on tantum commercium, sed
 contubernium. Ejus lineamenta
 expressit Aristoteles. (b) In jucunditate qua ad
 cum accommodatur, qui modum quendam adhibet, is
 seu urbanus habendus est: & affectio, Urbanitas, & affec-
 tas: atque modum egreditur, scurilitas, & in quo ipsa
 scurra dicitur: qui verò omnino à jocis abhorret, is agrestis
 & rusticus: affectio ista, rusticitas dicitur. Danda est

(a) Cicero de orat. (b) l. 2. Eth. c. 7.